

Taxon *Ficus elastica*

Název taxonu	<i>Ficus elastica</i>
Vědecký název taxonu	<i>Ficus elastica</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	Roxburgh (1832)
Odrůda	‘Melany’
Český název	fíkovník pryžodárný
Synonyma (zahradnický pou..	<i>Ficus decora</i> Hort.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	var. <i>decora</i> Guillaumin
Nadřazená kategorie	Ficus

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Paleotropická květenná říše, Indická oblast, Indočínská oblast a Malesijská oblast
Biogeografické regiony - po..	z Indie a Myanmaru přes Indočínu po Malajsii a Indonézii

Zařazení

Fytocenologický původ	efylofyt, petrochtofyt - tropické deštné a tropické monzunové lesy (nezřídka na skalách), obvykle v horách mezi 800-1600 m n.m., často na vápencových podkladech (v nížinných tropech často vysazován)
Pěstitelská skupina	Interiérová rostlina okrasná listem a Listnatý strom stálezelený
Životní forma	Fanerofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	v domovině hemiepifytický, druhotně terestrický strom ("škrtič") až 30 m vysoký
Kořen	zdánlivě allorhizní systém (?) s vzniklý srůstáním četných adventivních (původně vzdušných) kořenů
Výhony	letorosty silné, lysé, spirálně olistěné, s přetrvávajícím peridermem
Listy	elipčité, protáhle hrotnatě špičaté, až 0.3 m dlouhé se silnými řapíky; lysé a voskově lesklé, kožovité, se sotva patrnou nervaturou vybíhající paralelně ze silného středního žebra, voskodárné žlásky redukováné, palisty veliké, srostlé, blanité, bělavé nebo červené, záhy opadavé
Květenství	drobná, párovitě přisedlá, globosní nebo obvejčitá receptakula

	(fíky) uzavírající kvítky, lysá, s nevyniklými ostiolami, po uzrání žlutozelená
Květy	drobné s masitými, načervenalými tepaly - samčí (s jedinou tyčinkou) a hálkové obvykle čtyřčetné, se samičími ve stejném receptakulu
Opylovací poměry	Cizosprašná
Plody	drobné, vejčité, bradavičnaté nažky
Semena	neoddělitelná od nažek
Možnost záměny taxonu (+..	druh monotypické skupiny <i>Stilpnophyllum</i> , stěží zaměnitelný nejspíše s australsko-malesijskými taxony blízké sekce <i>Malvanthera</i> , jako jsou <i>F. obliqua</i> Forst. nebo <i>F. hesperidiiformis</i> King (oba s nesrostlými palisty, poslední s odlupujícím se peridermem a cylindrickými fíky)
Dlouhověkost	dlouhověká

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Listopad
Konec doby kvetení	Únor
Doba kvetení - poznámka	starší rostliny kvetou za dostatku světla, nepravidelně, příležitostně celoročně (bez okrasné hodnoty)

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - stín	✓
Faktor světla - poznámka	přízpůsobivá dlouhodobému nedostatku světla (méně než 2 klux!), se stoupající intenzitou však rychlé zvyšování přírůstků; množení 18-36 klux, produkce 54-90 klux; k uchování kvality u spotřebitele nejméně 2.0-4.0 klux
Faktor tepla	26°C-28°C množení (se spodním vytápěním), poté 20°C-24°C / 20°C léto (za vyšší RVV i optimum tepot vyšší), 14°C-20°C v zimě
Faktor vody	RVV: produkce 80% a více, prodejní haly 60%-80%, v bytech nejméně 40%; nízká vzdušná vlhkost dekompenzuje pozitivní vliv světla a za vysoké světelné intenzity dochází pak k poškození listů
Faktor půdy	především vzdušný a propustný substrát (hemiepifyt!); produkce zpravidla v baltské rašelině s pH 6.5-7.5
Faktor půdy - vápnomilný	✓

Užité vlastnosti

Období hlavního estetického...	celoročně
Choroby a škůdci	rzi (<i>Physopella</i>, <i>Cerotelium</i>) a početné deuteromycety (<i>Colletotrichum</i>, <i>Macrophoma</i>, <i>Diplodia</i>, <i>Septoria</i>, <i>Glomerella</i>, <i>Cercospora</i>, <i>Pellicularia</i>, <i>Corynespora</i>); ze škůdců svilušky (<i>Eotetranychus</i>, <i>Aceria</i>), červci (<i>Planococcus</i>, <i>Ceroplastes</i>, <i>Paratachardina</i>), třásněnky (<i>Gynaikothrips</i>), molice (<i>Singhiella</i>, <i>Paraleyrodes</i>), bejlmorky (<i>Horidiplosis</i>), háďátko rodů <i>Pratylenchus</i> a <i>Aphelenchoides</i>
Doporučený spon pro výsad..	produkce: 6 cm množárenské hrnky 64 /m²; 9-10 cm mezihrnky 20-40 /m²; rozestavění v závěrečné etapě produkce (13 cm hrnky) 10-16 /m²

Množení

Množení	Řízkování, Vrcholové řízky, Osní řízky, Hřížení a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	nejlépe vrcholové řízky s 3-5 listy - rychleji zakoření a rychleji rostou; často také osní řízky s jediným listem (na množárně svinutým, latex nutno odmačkat ve vodě cca 40°C teplé); v tropech také "markotte" (obdoba hřížení - naříznutí stonku a obalení rašeliníkem, po zakoření oddělení a hrnkování); kdysi i výsevy s letními kulturami v pařeništích
Mezihrnky	řízky - pod folii na množárně nebo v hrnkách 6 cm, přehrnkování do 10 cm mezihrnků nebo (v případě expedice nejvýše 0.5 m vysokých rostlin s 6-7 listy) přímo do konečných 12 cm hrnků
Konečné hrnky	hrnky 12-16 cm a více v závislosti na velikosti expedovaných rostlin
Retardace	ne
Doba kultivace	v 12 cm hrnkách v létě dvanáct - šestnáct týdnů, v zimě až 30-36 týdnů; z osních řízků v létě nejméně 28-30 týdnů
Odrůdy	na dvě desítky odrůd - dlouholisté 'Albomarginata' a 'Aureomarginata' (z kultury mizející "F. doescheri"), širokolisté "F. decora" selekce jako 'Robusta', 'Abidjan', 'Sophia', 'Bali' a variegátní 'Tineke', 'Belgaplant', 'Moerenhout', 'Brasil', 'Belize'

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [Park - Palmový skleník / Zámecký park v Lednici](#)
- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

Odkazy

- Berg C.C.& Corner E.J.H (2005): Flora Malesiana vol.17-2 Moraceae- Ficus, Nat.Herb.Nederland, Leiden; Rijn B.G.M., Hetterschied W.L.A., Likkien V.P.A. (1988): Sortiment Ficus onder de loep. Vakblad voor de Bloemisterij (91) 49: 37- 48; Stahn B.& al. (1987

Grafické přílohy

